

Regional utveckling
Maria Berglund
Tfn: 063-14 65 82 (ank 20582)
E-post: maria.berglund@regionjh.se

2019-05-15

RUN/66/2019

Uppföljningsrapport länsövergripande styrdokument

Bakgrund

Regionala utvecklingsnämnden fastställde den 15 januari, § 5, en uppföljningsplan för 2019. I uppföljningsplanen anges vilka områden inom nämndens verksamhetsområde som särskilt följs upp under året. Enligt fastställd plan ska regionala utvecklingsnämnden vid sitt sammanträde i juni göra en uppföljning av länsövergripande styrdokument.

De flesta länsövergripande dokumenten har fastställts av regionfullmäktige. De har olika tidsperspektiv och riktar sig ofta till många aktörer, organisationer och myndigheter. Region Jämtland Härjedalen har för de här dokumenten två roller, dels att vara ansvarig för framtagandet tillsammans med andra aktörer i länet, dels att vara mottagare och en av länets aktörer i genomförandet. Vissa av regionens länsövergripande styrdokument måste vi ha enligt särskild lagstiftning och andra har vi själva fattat beslut om att vi behöver.

Enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ska vi ta fram och samordna insatserna för den regionala utvecklingsstrategin (RUS) vilken fastställs av regionfullmäktige. RUS ska vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala tillväxtarbetet och den ska innehålla mål och långsiktiga prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet. Strategin länkar samman de myndigheter, organisationer och andra aktörer som driver och verkar för utvecklingsfrågor i länet. Som regionalt utvecklingsansvariga ska vi följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet och resultatet ska årligen rapporteras till regeringen.

Utöver RUS har vi ytterligare ett flertal länsövergripande strategier och styrdokument som har arbetats fram tillsammans med flera olika aktörer i länet, t.ex. kommuner, länsstyrelsen, andra myndigheter och företrädare för näringslivet. Processen för hur de länsövergripande styrdokumenterna upprättas och följs upp ser olika ut beroende på vilket dokument det handlar om och vilken varaktighet dokumentet har, men i arbetet beaktas lagstiftning samt nationella och internationella riktlinjer.

En revidering av Region Jämtland Härjedalens RUS pågår under 2019–2020. Den Nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft som styr vårt tillväxtarbete gäller till 2020 och arbetet med programmering inför EU:s nästa programperiod 2021–2027 kommer mest troligt att starta i början av 2020. Flera av de gällande länsövergripande styrdokumenterna löper till 2020 och hänger tätt ihop med RUS.

Den här uppföljningen av styrdokument har fokus på att tydliggöra dokumenthierarkin, behovet av olika styrdokument och arbetet med dessa.

Översyn av länsövergripande styrdokument

Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) ska vara en samlad och sektorsövergripande strategi för det regionala tillväxtarbetet och den ska innehålla mål och långsiktiga prioriteringar. För att arbeta målinriktat behöver RUS följas av ett antal program som gäller för en kortare tidsperiod. Utifrån dessa program ska ett aktivt arbete bedrivas, de ska följas upp, utvärderas och revideras utifrån behov och med tätare mellanrum än RUS. Termen för dessa länsövergripande styrdokument som sorterar under RUS ska vara *program* och gälla i 5 år, om det inte enligt lag eller andra krav ska vara något annat.

RUS och program ska följas upp grundat på den nationella strategins fokus på ett resultatnriktat genomförande av den regionala tillväxtpolitiken. Även om vi inte äger ett dokument själva, utan delar det med andra, behöver vi göra uppföljning eftersom vi har ledartröjan och är regionalt utvecklingsansvariga. Region Jämtland Härjedalen måste därför vara noga med vilka program vi tar fram: att de kopplas till det mandat vi har och att vi har kapacitet och resurser för genomförande och uppföljning. I återrapporteringen till Näringsdepartementet för 2018 beskriver vi att analys, uppföljning och utvärdering behöver utvecklas.

Utfasningen av antalet strategier går i linje med Region Jämtland Härjedalens styrmodell och övrig verksamhet där de flesta strategier fasats ut och gjorts om till handlingsplaner. När det gäller de länsövergripande programmen ska de förstärka arbetet för att nå mål i RUS och flera olika aktörer är inblandade i arbetet. Handlingsplaner blir därför nästa steg efter program och är något som berörda aktörer eller nätverk tar fram utifrån sin organisations rutiner eller t.ex. som arbetsdokument i länsövergripande nätverk och arenor. De dokument som andra aktörer ansvarar för men som arbetas fram tillsammans med oss som regionalt utvecklingsansvariga och som vi fattar beslut om ska beskrivas i våra beslut var i dokumenthierarkin de hamnar och aktivt arbetas med utifrån det.

I samband med revidering av RUS, att den Nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft löper ut 2020 och att EU:s nya programperiod är på intågande kan det även finnas behov av att ta fram nya program för att förstärka arbetet inom vissa områden. I återrapporteringen som gjordes till Näringsdepartementet för 2018 redovisade vi att det finns behov av att ta fram en investeringsplan för anslag 1:1 i samband med revideringen av RUS. I redovisningen till Näringsdepartementet gällande framtida prioriteringar i tillväxtarbetet, inklusive sammanhållningspolitiken beskriver vi vårt beroende av Struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) och att vi ser behov av att särredovisa den extra tilldelning vi får p.g.a. av våra särskilda förutsättningar. Behov finns därför av ett breddat program för investeringar för länets utveckling som inkluderar anslag 1:1, ESI-fonderna, smart specialisering och den extra tilldelningen, men även andra finansieringskällor. Ett *program för smart specialisering* är ett krav i nästa programperiod för regionalfonden och det kommer att ersätta den befintliga *innovationsstrategin*. Det *regionala tillväxtprogrammet* (RTP) gäller till 2020 och förnyas inte i samma form.

Regeringen har identifierat demografisk utveckling, globalisering, klimat/miljö/energi och social samanhållning som samhällsutmaningar, och den regionala tillväxtpolitiken ska bidra till att möta dessa och ta till vara de möjligheter som finns i utmaningarna. Grunden för RUS är att vi utvärderar, följer upp och analyserar hur länet står sig i förhållande till dessa fyra samhällsutmaningar genom att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet. *Ungdomsstrategi* och *integrationsstrategi* togs fram utifrån ett behov av ökat fokus på dessa grupper. Vi ser att dessa frågor ska inkluderas i hållbarhetsarbetet och därför föreslås att dessa strategier inte förnyas efter 2020. På vilket sätt det strategiska hållbarhetsarbetet ska utvecklas och om det finns behov av att ta fram länsövergripande program för detta är inte tydligt i dagsläget.

Befintliga länsövergripande styrdokument och förändringsförslag

Nedan följer Region Jämtland Härjedalens länsövergripande styrdokument som sorteras enligt följande:

- RUS som det sektorsövergripande styrdokumentet för länets utveckling.
- Under den följer ett antal länsövergripande styrdokument som följer av det regionala utvecklingsansvaret. Några av dessa dokument ska vi ha enligt lag och andra har vi själva beslutat om. Dessa dokument betraktas i dokumenthierarkin som program.
- EU-program som är en del av det regionala utvecklingsansvaret.
- Länsövergripande styrdokument där andra än RUN har ägandeskapet.

Regional utvecklingsstrategi

Styrdokument	Kommentarer och eventuella förändringsförslag
<p>Jämtland Härjedalen 2030 Innovativt & Attraktivt</p> <p>Regional utvecklingsstrategi (RUS) 2014–2030</p> <p>RS/2011-121 Fastställd av Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2013-12-16, § 159</p>	<p>RUS håller på att revideras och ska vara klar för remiss i juni 2020 och beslutas i slutet av 2020.</p> <p>Den reviderade RUS ska tydligt genomsyras av och inkludera de tre hållbarhetsperspektiven. Till RUS kopplas ett antal program utifrån krav, uppdrag och behov och dokumenten sträcker sig en tidsperiod på 5 år om det inte finns särskilda skäl för något annat.</p> <p>Revidering pågår – ny RUS planeras kunna fastställas av regionfullmäktige i slutet av år 2020</p>

Länsövergripande styrdokument som följer av det regionala utvecklingsansvaret (program)

Styrdokument	Kommentarer och eventuella förändringsförslag
<p>Bredbandsstrategi för Jämtlands län - mot 2020 2014–2020</p> <p>RS/2013–64 Fastställd av Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2013-02-11, § 7 och Länsstyrelsen Jämtlands län 2013-02-25</p> <p>Jämtlands län helt uppkopplat Bredbandsstrategi för Jämtlands län - mot 2025</p> <p>RUN/321/2017 Fastställs av regionfullmäktige i juni 2019</p>	<p>En reviderad bredbandsstrategi är under framtagande och ska enligt plan beslutas av Regionfullmäktige i juni 2019. Revidering görs för att anpassa sig till att den nationella bredbandsstrategin har förlängts till år 2025 och att målen har höjts.</p> <p>Föreslås att Bredbandsstrategi döps om till program vid eventuell revidering eller förlängning efter år 2025</p>

<p>Innovativt Jämtland Härjedalen 2025 (Innovationsstrategi) 2014–2025</p> <p>RS/2011–121 Fastställd av Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2014-02-10, § 13</p>	<p>Innovationsstrategin gäller fram till 2025.</p> <p>Eftersom det finns ett krav på att ta fram ett program för smart specialisering och vi ser behov av ett program för investeringar kommer innovationsstrategin att ersättas.</p> <p><i>Innovationsstrategin ersätts av ett program för smart specialisering från och med år 2021</i></p>
<p>Regionalt tillväxtprogram för Jämtlands län (RTP) 2015–2020</p> <p>RS/2014–70 Fastställd av Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2014-02-10, § 11</p>	<p>RTP är styrande dokument för användningen av anslag 1:1 och andra statliga insatser och det är i behov av revidering. RTP förnyas inte men innehållet arbetas in i programmet för smart specialisering som ersätter Innovationsstrategin och det program för investeringar som det finns behov av.</p> <p><i>RTP förnyas inte i denna form efter år 2020</i></p>
<p>Jämtlands läns ungdomsstrategi 2014–2020</p> <p>RS/2011–216 Fastställd av Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2014-10-06, § 120</p>	<p>Syftet med strategin när den togs fram var att lyfta och synliggöra ungdomsfrågan.</p> <p>Barn- och ungdomsperspektivet är en del av samhällsutmaningarna och ska genom hållbarhetsperspektiven tydligt integreras i en reviderad RUS.</p> <p><i>Ungdomsstrategin förnyas inte i denna form efter år 2020</i></p>
<p>Regional strategi för ökad inflyttning och förbättrad integration (Integrationsstrategi) 2015–2020</p> <p>RUN/9/2015 Fastställd av regionfullmäktige 2015-02-11, § 19</p>	<p>Integration mellan utrikes och inrikes födda är en del av samhällsutmaningarna och ska genom hållbarhetsperspektiven tydligt integreras i en reviderad RUS. I denna strategi handlar inflyttning om att en bra integration kommer att leda till ökad inflyttning.</p> <p><i>Integrationsstrategin förnyas inte i denna form efter år 2020</i></p>
<p>Regional mat- och livsmedelsstrategi i Jämtland Härjedalen</p> <p>RUN/294/2017 Fastställd av regionfullmäktige 2018-06-20, § 93 och Länsstyrelsen Jämtlands län</p>	<p>Sedan 2012 finns en regional matstrategi. Den har reviderats i samverkan med Länsstyrelsen och antogs av Regionfullmäktige i juni 2018. Torsta AB har ansvaret för samordningen av strategins genomförande.</p> <p>Det finns en nationell livsmedelsstrategi som gäller till 2030. Tillväxtverket och Jordbruksverket har i uppdrag att lämna förslag på en ny handlingsplan som ska gälla 2020-2022 (eller ev. 2025). I delredovisningen föreslår de regeringen att lämna i uppdrag till en myndighet (inte vilken) att koordinera, samordna och kommunicera den nationella strategin. Slutredovisningen ska vara klar den 19 juni.</p> <p><i>Vi inväntar besked från nationell nivå om riktlinjer gällande detta</i></p>

<p>Regionalt serviceprogram 2014-2020</p> <p>(Länsstyrelsens Dnr: 300-4132-2013) Fastställd av Länsstyrelsen Jämtlands län</p>	<p>Varje län har ett Regionalt serviceprogram (RSP) med syftet att samordna insatser och aktörer i arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell och viss offentlig service. RSP utgör också grunden för prioritering av olika stöd till kommersiell service. Arbetet med RSP ska samverka med regionala utvecklingsstrategier (RUS) och regionala genomförandestrategier för landsbygdsprogrammet 2014–2020.</p> <p><i>Vi inväntar besked från nationell nivå gällande förlängning av uppdrag efter år 2020</i></p>
<p>Länstransportplan för Jämtlands län 2018–2029</p> <p>RUN/412/2017 Fastställd av regionfullmäktige 2018-11-20, § 151</p>	<p>Enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ska vi upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.</p> <p>Planen ska innehålla förslag till åtgärder och investeringar i den statliga transportinfrastrukturen de närmaste 12 åren. Planen används som underlag till fördelning av nationella medel för investeringar och förbättringsåtgärder. Planen ska revideras vart 4:e år.</p> <p><i>Nuvarande plan gäller 2018-2029</i></p>
<p>Regionalt trafikförsörjningsprogram (med reviderade mål 2020) 2016–2020</p> <p>RUN/1082/2015 Fastställd av regionfullmäktige 2016-04-11–12, § 59 reviderad 2018-12-11 §, 181</p>	<p>Region Jämtland Härjedalen är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM), med politiskt och ekonomiskt ansvar för den samhällsfinansierade, allmänna kollektivtrafiken i länet och till angränsande län.</p> <p>Enligt lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) ska RKM upprätta ett trafikförsörjningsprogram som fastställer målen för och beskriver hur kollektivtrafiken ska utvecklas. Tillsammans är budget och trafikförsörjningsprogrammet de viktigaste styrdokumenterna för den regionala kollektivtrafiken.</p> <p><i>Arbetet med att ta fram ett nytt Trafikförsörjningsprogram påbörjas under 2019</i></p>
<p>Kulturplan för Region Jämtland Härjedalen 2019-2022</p> <p>RUN/363/2017 Fastställd av regionfullmäktige 2018-11-20, § 154</p>	<p>För att få fördela statliga medel enligt kultursamverkansmodellen ska regionerna upprätta en kulturplan enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.</p> <p>Kulturplanen är det övergripande dokument som styr Region Jämtland Härjedalens kulturutveckling och innehåller mål, insatser och prioriteringar för de kommande åren. Utifrån kulturplanen fattar Kulturrådets styrelse beslut om fördelningen av statliga medel till regional kulturverksamhet.</p>

	Nuvarande kulturplan gäller 2019-2022
<p>Digitala Jämtland Härjedalen Regional digital agenda 2015-2025</p> <p>RUN/291/2015 Fastställd av regionala utvecklingsnämnden 2015-09-01, § 107</p>	<p>Den digitala agendan ses över parallellt med revideringen av RUS. Omfattning och behov av digital agenda framkommer under processen.</p> <p>En reviderad digital agenda byter namn till program om det inte finns särskilda skäl för annat</p>

EU-program och handlingsplan

Styrdokument	Kommentarer och eventuella förändringsförslag
<p>Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020</p> <p>RS/2013-851 Fastställd av regeringen</p>	<p>Programmet ska bidra till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning i Mellersta Norrland och utgår från Region Jämtland Härjedalens och Region Västernorrlands strategier och prioriteringar för hur regionerna ska utvecklas. Nästa programperiod som pågår 2021-2027 och håller på att förberedas. Ett operativt program för Mellersta Norrland ska skrivas av Regionalt utvecklingsansvariga och arbetet kommer mest troligt att starta i början av 2020.</p> <p>Vi inväntar information från nationell nivå</p>
<p>Program för Europeiska socialfonden 2014-2020</p> <p>Fastställd av regeringen</p>	<p>Europeiska socialfonden (ESF) är EU:s verktyg för att främja sysselsättningen i Europa. Hur pengarna i ESF ska användas styrs av det nationella socialfondsprogrammet.</p> <p>Arbetsmarknadsdepartementet har gett i uppdrag till Svenska ESF-rådet att göra en omvärldsanalys och att lämna förslag till ett nationellt socialfondsprogram för perioden 2021-2027. De har påbörjat arbetet och regionalt utvecklingsansvariga har fått en enkät som ska besvaras och skickas in under juni.</p>
<p>Regional handlingsplan för europeiska socialfonden 2014-2020</p> <p>RS/2014-405</p> <p>Fastställd av regeringen</p>	<p>Eftersom ESF har ett nationellt program finns under nuvarande period 2014-2020 regionala handlingsplaner. Vi har ännu inte blivit inbjudna att utforma regional handlingsplan till kommande period, men förväntar oss att bli det.</p> <p>Vi inväntar information från nationell nivå</p>

Övriga länsövergripande styrdokument

Styrdokument	Kommentarer och eventuella förändringsförslag
<p>Klimatstrategi för Jämtlands län 2014-2020</p> <p>Länsstyrelsens Dnr: 423-1574-2014 RS/2014-201 Fastställd av Länsstyrelsen Jämtlands län</p>	<p>Revidering av nuvarande strategi pågår för närvarande. Länsstyrelsen är ansvarig för strategin och den tas fram i nära samverkan med Region Jämtland Härjedalen. Strategin antas även av Region Jämtland Härjedalen.</p> <p>Klimat är en av samhällsutmaningarna och ska därför genom hållbarhetsperspektiven tydligt genomsyra den reviderade RUS.</p>

<p>och Regionförbundet Jämtlands län (regionstyrelsen) 2014-06-16, § 86</p> <p>Energi- och klimatstrategi Jämtlands län 2020–2030</p> <p>Fastställs av Länsstyrelsen Jämtlands län och regionfullmäktige i oktober 2019</p>	<p><i>Beslut om den reviderade Klimatstrategin tas av Regionfullmäktige i oktober</i></p>
<p>Mål för gemensam hälso - och sjukvårdspolitik i Jämtlands län 2014–2025</p> <p>LS/726/2012 Fastställd av Jämtlands läns landsting (landstingsfullmäktige) 2014-02-11–12, § 27 och Länets kommuner</p>	<p><i>Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för detta styrdokument</i></p>
<p>Folkhälsopolicy för Jämtlands län 2016–2019</p> <p>RUN/151/2015 Fastställd av regionfullmäktige 2016-10-18--19, § 142 och Länets kommuner</p>	<p><i>Regionstyrelsen ansvarar för detta styrdokument</i></p>